

www.lesnapedagogika.sk • +421 45 5314 268 • info@lesnapedagogika.sk

LETO, KTORÉ VONIA LESOM

... pozvoľna odznieva čas vzdelávacích míľnikov a prichádza obdobie letných horúčav, vytúžených dovolení, školských prázdnin a rekreačných aktivít. Práve les je miestom, kde môžeme načerpať v tomto období potrebné sily, môžeme si oddýchnuť, zašportovať si a vnímať pokojne krásu a benefity lesného prostredia. Lesy tiež ponúkajú aj príjemný chládok, ktorý osvieži, umožňujú zber chutných lesných plodov, či ďalšie pohybové a rekreačné aktivity.

Les je aj prostredím, ktoré lieči. Štúdie ukazujú, že už **20 minút strávených v zelenom prostredí** obnovuje nielen kognitívne schopnosti, ale prináša aj uvoľnenie, pokoj a harmóniu. Pobyť v lese preukázateľne znižuje hladinu stresového hormónu kortizolu, upravuje krvný tlak a posilňuje imunitný systém.

Ako lesní pedagógovia sme les počas roka využívali najmä na aktivity lesnej pedagogiky, na lesné vychádzky. V lete ho môžeme využiť aj ako **miesto pre načerpanie novej energie.**

V letnom čísle Listov LP vám prinášame niekoľko

tipov na návštevu miest, ktoré majú výnimočnú hodnotu – prírodnú, kultúrnu, historickú (Jelenecká gaštanica, Haličský lesopark, hrad Gýmeš). Alebo sa môžete nechať zlákať aj možnosťami na športové aktivity – turistické, cyklistické, vodné (Geravy, Stratenský kaňon v NP Slovenský raj, cyklotrasa Beliansky okruh, Vodopád Bystré na Poľane).

Veríme, že počas leta nájdete potrebný oddych a budete môcť využiť na jeseň našu ponuku na vzdelávanie v lesnej pedagogike. Pripravujeme pre vás **výnimočný 20. ročník Sympózia lesnej pedagogiky**, ktorý plánujeme realizovať v prvej polovici októbra 2026 v NP Slovenský raj. Tešíme sa, že sa nielen na Sympóziu stretneme, ale budeme vám môcť sprostredkovať zaujímavé poznatky pre ďalšie aktivity lesnej pedagogiky a tiež inšpirácie z Európskeho kongresu lesnej pedagogiky z Rakúska.

Leto prináša veľa slnka a tepla – využite túto energiu naplno a vráťte sa naspäť do práce oddýchnutí, osviezení letným vánkom a našimi lesmi.

*Príjemné letné čítanie
Vám želajú vaši editori*

LESNÁ PEDAGOGIKA NA SLOVENSKU

LESNÁ PEDAGOGIKA SA SNAŽÍ O ZÍSKANIE ZNAČKY KVALITY EVVO

Prvý ročník certifikácie EVVO, ktorého cieľom je posúdenie kvality EVVO a udelenie certifikátu a značky **Certifikovaný poskytovateľ EVVO**, bol otvorený v marci 2026 a je koordinovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia. Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky (CTPLP), organizačná jednotka Národného lesníckeho centra, bolo po splnení formálnych podmienok vybrané do procesu posudzovania kvality EVVO. Začiatkom júna prišli na CTPLP osobne aj dve audítorky, ktoré reálne zažili program lesnej pedagogiky (*Osud lesov je v našich rukách* – posledná prednáška aktuálneho ročníka Detskej lesníckej univerzity) a následne sa dopytovali na ďalšie skutočnosti realizácie lesnej pedagogiky na CTPLP, pozreli si aj priestory a videli pracovné listy a pomôcky lesnej pedagogiky. Proces certifikácie má svoje pravidlá a výsledky budú známe na jeseň 2026.

Bližšie informácie o certifikácii EVVO sú dostupné na [EVVO certifikácia - pod krídlami kvality](#).

KONZULTAČNO – PORADENSKÁ ČINNOSŤ FUNGUJE AJ V LESNEJ PEDAGOGIKE

V máji CTPLP oslovil lesný pedagóg Martin zo štátneho podniku Vojenské lesy a majetky SR so žiadosťou o radu pre aktivity LP na novovybudovanom NCH vo zvernici (chodník vznikol vďaka finančnej podpore z PRV SR 2014 – 2022). Keďže „od stola“ sa radí ťažko, vybrali sme sa pozrieť priamo do Malaciek, ako tamojší lesní pedagógovia realizujú programy LP. Tíško sme pozorovali a zapisovali si postrehy, ktoré sme si s Martinom potom v osobnom rozhovore spolu prediskutovali. Veríme, že naše rady pomôžu a obohatia ďalšie aktivity LP na tomto mieste. A inšpirovali sme sa aj my – videli sme aktivitu „Hru na hada“, ktorá je popísaná **v týchto LISTOCH v časti Tip na aktivitu**.

AKÉ TÉMY REZONOVALI V LESNEJ PEDAGOGIKE V 1. POLROKU 2026

4. ROČNÍK CELOSLOVENSKEJ ODBORNEJ KONFERENCIE VYCHOVÁVATEĽOV – DOTÝKA SA ŠKOLSKÁ REFORMA VYCHOVÁVATEĽOV?

Dňa 19. 06. 2026 sa vo Zvolene v areáli hotela Tenis konala **konferencia vychovávateľov**, na ktorú boli prizvané aj lesné pedagogičky z Národného lesníckeho centra a prezentovali tu formou zážitkových workshopov: „Možnosti lesnej pedagogiky v edukačnej praxi vychovávateľov“. Viac informácií o vzdelávacích aktivitách vychovávateľov je možné nájsť na: <https://www.vychovavatelai.sk/>.

KREMICKÝ ZELENÝ POKLAD

Už po desiatykrát sa v kremnických lesoch súťažilo o poklad – tento rok prvýkrát v daždi. „Aj v minulosti sa poklady hľadali ťažko...“ povedala úsmevne jedna z lesných pedagogičiek Národného lesníckeho centra. Pre 38 žiakov 2. stupňa zo základných škôl však dážď nebol problémom a s nadšením riešili úlohy na 8 stanovištiach, pretože boli motivovaní priniesť na svoju školu výhru v podobe drevenej plastiky lesa ukrytej v dobovej truhličke. To sa podarilo 2 školám: ZŠ P. Križku, Kremnica, ZŠ Jilemnického, Žiar nad Hronom. **GRATULUJEME!**

Pre všetkých zúčastnených bol odmenou nielen pobyt v prírode, nové vedomosti o lese, ale aj sladký kremnický medovník a ďalšie drobné darčkové predmety. **Ďakujeme všetkým súťažiacim, pedagógom a organizátorom z Mestských lesov Kremnica** za ďalší výnimočný ročník podujatia, ktoré už od roku 2014 spája poznávanie prírody, histórie, lesníctva a tímového ducha.

DO KNIŽNÍC OPĚT ZAVÍTALI LESNÍ PEDAGÓGOVIA

V rámci 16. ročníka celoslovenskej kampane LES UKRYTÝ V KNIHE 2026, ktorú koordinuje Národné lesnícke centrum vo Zvolene, sa deti vydali na symbolický návrat ku koreňom – k tradíciám a umeniu sokoliarstva. Projekt, zameraný na rozvoj čitateľskej a prírodovednej gramotnosti žiakov základných škôl, prebiehal od 1. apríla do 30. mája 2026 a opäť spojil knižnice, školy a lesných pedagógov z celého Slovenska. Tohtoročná téma *Návrat ku koreňom* upriamila pozornosť na les ako hodnotu a čítaním z knihy *Sokoliar Tomáš* od J. C. Hronského, ktorého 130. výročie sme si pripomenuli, sa deti dozvedeli viac o sokoliarstve. V korešpondenčnej súťaži „o naj lesnú knihu“ malí autori zachytili spomienky svojich starých rodičov vo forme LISTOV DO KRONIKY.

Do projektu sa tohto roku zapojilo **36 mestských, obecných a školských knižníc** z celého Slovenska, v ktorých sa uskutočnilo **76 programov lesnej pedagogiky** pre **1562 detí** základných škôl pod vedením **24 lesných pedagógov**, ktorí venovali aktivitám lesnej pedagogiky **105 hodín**. Jednotlivci a žiacke kolektívy vytvorili **49 lesných kníh - Listov do kroniky** a do ich tvorby sa zapojilo **19 základných škôl** v spolupráci s knižnicami.

Slávnostné vyhodnotenie celoslovenskej kampane sa uskutočnilo **19. júna 2026 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene**. Medzi ocenenými boli aj najaktívnejší lesní pedagógovia zo štátneho podniku LESY SR - Naďa Križová, Jana Lehocká, Michal Slávik a Ján Halčín zo Správy TANAP, ktorým srdečne blahozeláme! Ďakujeme všetkým lesným pedagógom, ktorí svoj čas aj tohto roku venovali tomuto obľúbenému projektu.

Tešíme sa na 17. ročník! 😊

Projekt Les ukrytý v knihe je jednou z kampaní úlohy „*Propagácia lesného hospodárstva*“, ktorú finančne podporilo: **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Partnerom projektu sú LESY Slovenskej republiky, štátny podnik**

DIPLOM V RUKE, ZODPOVEDNOSŤ V SRDCI

Záverečný deň Detskej lesníckej univerzity patril skutočným výzvam. Študenti si v reálnom prostredí overili vedomosti, zručnosti aj postoje, ktoré získali počas uplynulého roka na prednáškach a aktivitách **16. ročníka projektu Detskej lesníckej univerzity**.

Doobeda, v priestoroch Mestského úradu vo Zvolene sa zúčastnili interaktívnej prednášky a vyskúšali si simulované Detské mestské zastupiteľstvo. Na pôde mesta ich privítal viceprimátor Ľubomír Zdút – šťastný, ktorý zdôraznil nenahraditeľný význam lesov pre náš každodenný život – od čistého vzduchu a pitnej vody až po prirodzené ochladzovanie prostredia.

Následne sa študenti vcítili do rôznych rolí poslancov mesta, kedy si vypočuli argumenty lesníka Ivana Horváta, zástupkyňu verejnosti a matku turistku Marianu Výbošťokovú a „vedkyňu a aktivistku“ Andreu Melcerovú z Národného lesníckeho centra a spoločne hľadali odpovede na otázku, ako by mal vyzeráť les v okolí ich mesta alebo obce.

Pri tvorbe svojich riešení zohľadňovali ekologické, ekonomické aj spoločenské aspekty a svoje návrhy následne s veľkým nasadením prezentovali pred ostatnými. Najviac zaujali študenti zo ZŠ Pliešovce, ktorí si svojou kreativitou, argumentáciou a tímovou spoluprácou vyslúžili ocenenie pre najpresvedčivejší tím.

Slávnostným vyvrcholením programu bola promócia absolventov. Študenti si za prítomnosti vzácných hostí prevzali z rúk dekana Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene, diplomy absolventa Detskej lesníckej univerzity.

*„Nestačí len vedieť. Dôležité je konať.
Starostlivosť o lesy v okolí našich miest a obcí je
zodpovednosť, ktorú nesie každý z nás.“*

Projekt Detská lesnícka univerzita realizuje **Národné lesnícke centrum** s hlavným partnerom **Vojenské lesy a majetky SR, š. p.** a partnermi **LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Slovenská lesnícka komora, TUZVO - Lesnícka fakulta** a **Mesto Zvolen**.

VÍKEND OTVORENÝCH PARKOV A ZÁHRAD 2026 V ARBORÉTE KYSIHÝBEL'

Cez víkend otvorených parkov a záhrad v arboréte Kysihýbel pri Banskej Štiavnici, ktorý sa konal 05. - 07. 06. 2026, realizovali odborní zamestnanci a lesní pedagógovia z Národného lesníckeho centra pre návštevníkov podujatia komentované **odborné prehliadky arboréta s aktivitami lesnej pedagogiky**.

Z celkového počtu návštevníkov v počte 200 sa 141 z nich zúčastnilo **hlasovania o ekosystémové služby lesa**. Víťazný „ODDYCH“ získal 49 hlasov, LESNÁ KLÍMA 33 hlasov, VODA 26, KRÁSA 18, OCHRANA PÔDY 9 a PRODUKCIA DREVA 6 hlasov. Rozkvitnuté rododendrony a prostredie arboréta zjavne ovplyvnili výsledky hlasovania. Lesnícke arborétum Kysihýbel je **miesto, ktoré dýcha históriou, vedou, ale aj duchom vzdialených krajín**. Bolo založené v roku 1900 Ústrednou lesníckou výskumnou stanicou v Banskej Štiavnici na výskum novej introdukcie a pestovania cudzokrajných lesných drevín v klimatických podmienkach Slovenska.

LESU ZDAR! – 1. DEŇ S LESNÍKOM AKO „VEDCOM, ODBORNÍKOM, KLIMATOLÓGOM A INOVÁTOROM“

V rámci **1. dňa s lesníkom** sa v máji stretli študenti stredných škôl na pôde Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. Študenti počas dňa **navštívili odborné pracoviská**, kde spoznávali lesníctvo z rôznych uhlov pohľadu. Veľký úspech mali **moderné technológie** – laserové skenery, drony či virtuálna realita. Mnohí boli prekvapení, že dnešné lesníctvo pracuje s technológiami, ktoré poznajú skôr zo sveta IT alebo hier. Pri detailnom skenovaní priestoru si sami vyskúšali, že meranie objektov dnes nemusí byť zdĺhavé a náročné, ale môže byť rýchle, efektívne a veľmi presné.

Silným momentom bola aj **návšteva Arboréta Borová hora**. Študenti si obhliadli meteorologickú stanicu a pod mikroskopom sledovali pripravené preparáty listov a diskutovali o klimatických podmienkach a rastlinách. Jeden zo študentov pohotovo vysvetlil, čo znamená 1 mm zrážok, a jeho pani učiteľka ho za správnu odpoveď priamo na mieste ocenila jednotkou.

Špecifickú skupinu tvorili možno budúce učiteľky a pedagogičky, ktoré si v **Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene** prezreli výstavu *Los mokradoňový – príbeh zabudnutého veľikána*. Mnohé z nich boli prekvapené informáciami o tomto zvierati – napríklad tým, že los dokáže výborne plávať alebo že sa môže objaviť aj na území Slovenska.

Nešlo však iba o odborné poznatky. Dôležité boli aj malé postoje a rozhodnutia. **Študenti si na podujatie priniesli vlastné hrnčeky** na občerstvenie, aby spoločne znížili množstvo odpadu. Aj takýto detail ukazuje, že environmentálne hodnoty nemusia zostať iba témou prezentácií, ale môžu sa prirodzene preniesť do konkrétnych krokov.

Práve v tom spočíva cesta lesnej pedagogiky pre stredoškolákov. Nepresviedčať ich silou, ale ponúknuť im autentický zážitok, možnosť diskutovať, skúšať, pýtať sa a vytvoriť priestor, kde sa môžu cítiť ako partneri.

Koordinátorom projektu LESU ZDAR! – lesná pedagogika pre stredné školy je **Národné lesnícke centrum**, s podporou **Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** a hlavného finančného partnera **Vojenské lesy a majetky SR, š.p.**

LESNÍCKE DNI 2026

Máme za sebou realizáciu 20. ročníka Lesníckych dní, ktorých hlavnou témou bola **hodnota lesov pre spoločnosť i človeka**. „Upozorniť na hodnotu lesov, zvyšovať povedomie a prepájať ľudí v každom veku, či už cez spoluprácu alebo prirodzene v priestore cez témy prírody, je pre priaznivý vývoj spoločnosti dôležité,“ povedal jeden z partnerov podujatia. Otvorenie Lesníckych dní sa konalo **24. apríla 2026 vo Zvolene**, ktoré už 10 rokov nesie označenie „Mesto lesníctva“. Pre zaujímavosť uvádzame pár čísel z tohto otvorenia:

- ✚ 10 000 návštevníkov
- ✚ 40 partnerských organizácií
- ✚ 30 stánkov a v nich 183 osôb venujúcich sa návštevníkom
- ✚ 5 mediálnych partnerov
- ✚ 117 návštevníkov veže kostola sv. Alžbety
- ✚ 200 účinkujúcich v programe na hlavnom pódii
- ✚ 150 hlasujúcich v ekosystémových službách
- ✚ 300 hlasujúcich v aktivite o zmene klímy
- ✚ 500 porcií gulášu a mrvenice
- ✚ 1 000 fotiek jednotlivých účastníkov ako pamiatka na Lesnícke dni
- ✚ 71 827 pozretí profilu www.facebook.com/lesnickedni
- ✚ vrátane 1 365 interakcií, 453 komentárov

Lesnícke dni sa počas mája a júna konali aj v ďalších mestách Slovenska, o čom priebežne informovala aj **facebooková stránka Lesníckych dní**.

Z pozície hlavného organizátora chceme vyjadriť **úprimné poďakovanie všetkým organizáciám a partnerom, ktorí počas 20 rokov existencie tejto najväčšej lesníckej kampane spolupracovali na Lesníckych dňoch**, podporovali ich a aktívne sa zapájali do prezentácie činností formou stánkov alebo inými aktivitami. Vážime si túto spoluprácu a sme za ňu vďační.

Oceňujeme prácu lesníkov, ktorí sa vedú a chcú venovať rôznym cieľovým skupinám a pre prácu s verejnosťou v lesníckom sektore aj do budúcnosti chceme spoločne zabezpečiť dostatok podpory – materiálnej, finančnej, mediálnej, technickej i ľudskej.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ LESOV sme si pripomenuli tradične **21. marca**. Témou tohto ročníka boli „*Lesy a ekonomiky*“, ktorú sme komunikovali pri realizácii aktivít lesnej pedagogiky ako „*hodnotu lesa pre spoločnosť i človeka*“. Výzvu pripomenúť si tento sviatok prijalo aj 16 účastníkov inovačného vzdelávania: „*Lesná pedagogika v edukačnej praxi*“, ktoré sa pri tejto príležitosti spolu so svojimi žiakmi aktívne zapojili do lesných vychádzok. Medzinárodný deň lesov sme oslavovali aj my lesní pedagógovia s rôznymi cieľovými skupinami.

LESNÁ PEDAGOGIKA V PROJEKTOCH

#CASTANEA – PROGRAMY ENVIRONMENTÁLNEHO VZDELÁVANIA O GAŠTANE JEDLOM V MODROM KAMENI

Lesná pedagogika opäť ukázala, že učenie v prírode dokáže deti nadchnúť viac ako školské lavice. **V mesiacoch máj a jún sa žiaci 3. - 6. ročníka Základnej školy v Modrom Kameni zapojili do environmentálnych programov realizovaných v rámci projektu CASTANEA**, ktoré pre nich pripravili lesní pedagógovia z Národného lesníckeho centra.

Pod korunami stromov v lokalite hradu Modrý Kameň a Kalvárie sa deti stali malými bádateľmi. Prostredníctvom zážitkových hier, pozorovania a praktických aktivít **spoznávali jedinečnosť gaštanu jedlého** – dreviny, ktorá patrí k najvzácnejším prírodným pokladom regiónu Modrého Kameňa. Učili sa **rozlišovať plody gaštanu jedlého a pagaštana konského**, merali stromy a pozorovali kvitnúce gaštany ďalekohľadom priamo v teréne.

Práve spojenie vlastného zážitku, pohybu v prírode a objavovania všetkými zmyslami robí z lesnej pedagogiky výnimočný nástroj vzdelávania. Deti si tak nielen rozšírili vedomosti o lese a gaštanoch, ale zároveň si vytvorili hlbší vzťah k prírode a uvedomili si **význam ochrany prírodného dedičstva svojho regiónu**.

SilvaTech4Trees

Národné lesnícke centrum je partnerom medzinárodného projektu SilvaTech4Trees – prírode blízke prístupy riadenia a moderné technológie pre podporu biodiverzity, podporeného v rámci **Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce**.

Projekt sa zameriava na podporu biodiverzity v lesných ekosystémoch prostredníctvom prírode blízkeho hospodárenia, monitoringu lesov a využívania moderných technológií, ako sú laserové skenovanie či monitoring mikrobiotopov stromov.

Súčasťou projektu budú aj marteloskopové plochy – „živé lesné laboratóriá“, kde sa budú dlhodobo sledovať opatrenia priaznivé pre biodiverzitu.

Dôležitou súčasťou projektu je aj **environmentálne vzdelávanie a lesná pedagogika**, ktoré pomáhajú približovať význam lesa, biodiverzity a práce lesníkov odbornej aj laickej verejnosti. Sú zaradené pod dlhoročnú spoluprácu s Lesmi mesta Spišská Belá, s.r.o. s názvom „**S lesníkom do lesa**“.

Aktivity pre žiakov základných a špeciálnych škôl boli zamerané na budovanie vzťahu detí k prírode, podporu environmentálneho povedomia a lepšie porozumenie významu lesov a biodiverzity.

Program
ŠVAJČIARSKO – SLOVENSKEJ
spolupráce

VZDELÁVANIE V LESNEJ PEDAGOGIKE

LESNÍCKE MINIMUM

Vzdelávanie o lese a lesníctve sa stáva z roka na rok vyhľadávanejšie nielen medzi zamestnancami lesníckych firiem, ktorí nemajú lesnícke vzdelanie, pribúdajú aj majitelia lesov, členovia urbáriátov, ale aj záujemci z radov učiteľov, či iných profesií, ktorých zaujíma les.

Kurz **Lesnícke minimum** sme otvorili aj tohto roku na Národnom lesníckom centre, kde 22 účastníkov z rôznych subjektov (LESY SR, štátny podnik, Správa PIENAP, urbárske spoločenstvá, štátna správa) absolvovalo od marca 3 stretnutia, na ktorých sa dozvedeli základné informácie o lesníctve všeobecne, štruktúre lesníctva na Slovensku, získali poznatky o platných právnych predpisoch v oblasti lesníctva a osvojili si základné vedomosti z dendrológie. Exkurziou v Arboréte Borová hora si prakticky vyskúšali poznávanie rôznych drevín. Kurz má za sebou polovicu naplánovaného vzdelávania, ďalšie 3 stretnutia prebehnú do konca októbra 2026. **Teší nás neustály záujem o odborný kurz** a v budúcom roku radi privítame ďalších záujemcov. Dajte nám vedieť! **Kontakt a informácie:** dagmar.selesova@nlcsk.org.

LESNÁ PEDAGOGIKA V EDUKAČNEJ PRAXI V PREDPRIMÁRNOM A PRIMÁRNOM VZDELÁVANÍ

Z rôznych regiónov Slovenska prišlo vo štvrtok 11. 06. 2026 do Národného lesníckeho centra 16 účastníčok na posledné stretnutie inováčného vzdelávania. V jeseni ich čakajú obhajoby ich edukačných projektov - záverečných prác.

Kvalitu záverečnej práce pedagógov a odborných zamestnancov môže zvýšiť práve spolupráca s lesným pedagógom v reálnom prostredí lesa. Želáme si, aby spolupráca medzi lesnými pedagógmi a pedagógmi školských zariadení pokračovala aj naďalej a tak sa zachovala myšlienka tohto inovačného vzdelávania.

V prípade záujmu ďalších pedagógov o toto vzdelávanie je možné sa prihlásiť na email: eva.vakulova@nlcsk.org.

JESEŇ V ZNAMENÍ VZDELÁVANIA SA

Národné lesnícke centrum - Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky prinesie na jeseň novú ponuku vzdelávacích programov v oblasti lesnej a poľovníckej pedagogiky, pripravenú v súlade s novým zákonom o vzdelávaní dospelých.

V ponuke bude kurz „Lesnej pedagogiky“ určený pre lesníkov. Zároveň rozšírime ponuku inovačného vzdelávania „Lesná pedagogika v edukačnej praxi“ pre učiteľov 2. stupňa základných škôl (2. a 3. cyklu). Cieľom programov je podporiť moderné a zážitkové vzdelávanie o lese, prírode a udržateľnom hospodárení pre rôzne cieľové skupiny. Predbežný záujem o pripravované vzdelávanie je možné nahlásiť na e-mailovej adrese info@lesnapedagogika.sk.

SYMPÓZIUM LESNEJ PEDAGOGIKY

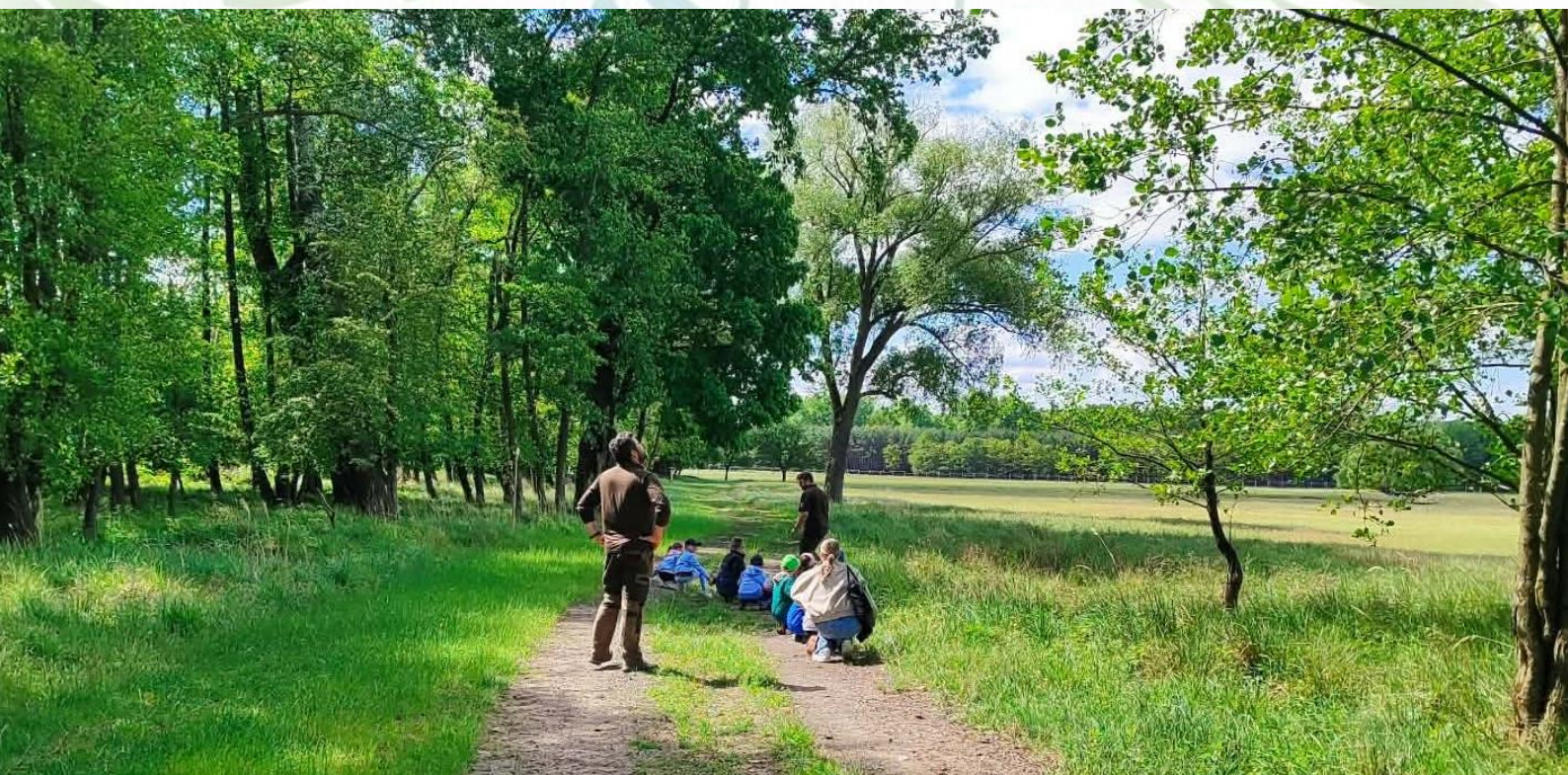
V roku 2026 budeme realizovať výnimočný 20. ročník Sympózia lesnej pedagogiky. V termíne 12. – 14. októbra sa stretneme v Národnom parku Slovenský raj, aby sme sa vzájomne stretli, obohatili, inšpirovali a prehodnotili ako ďalej v lesnej pedagogike.

Milí lesní pedagógovia zaznačte si termín do kalendára, tešíme sa na vašu účasť!

LESNÉ INŠPIRÁCIE

POZOROVANIE KRAJINY ĎALEKOHĽADOM

Pri realizácii environmentálnych programov lesnej pedagogiky zameraných na poznávanie gaštanu jedlého v rámci medzinárodného projektu #CASTANEA sme využili okrem iných pomôcok i ďalekohľad. Ten nám poslužil pri hľadaní kvitnúcich jedincov gaštanu jedlého, pretože sú v lesoch a krajine ľahko identifikovateľné vďaka nápadným žltým kvitnúcim kvetom. Žiakom školy z Modrého Kameňa sa táto aktivita páčila, boli prekvapení, ako blízko vedia vidieť les, stromy i z väčšej diaľky.

TIP NA AKTIVITU

HRA NA HADA

Cieľ: zážitkovo – hravým spôsobom presunúť skupinu z jedného miesta na druhé

Cieľová skupina: deti materských škôl a mladší žiaci základných škôl

Pomôcky: nie sú potrebné

Postup: Lesný pedagóg najprv skupine vysvetlí pravidlá hry. Na začiatok sa pýta, ako sa pohybuje had, deti/žiaci môžu znázorniť pohyb hada, rukou, alebo celým telom. Účastníci aktivity sa chytia za ruky, prvý vpredu predstavuje hlavu hada, ktorá určuje smer „esovitého“ pohybu, ostatní ho nasledujú. „Had“ sa kľukato pohybuje po ceste, a keď lesný pedagóg zakričí „orol“, vtedy „had“ zastane a všetci si čupnú. Ak však zakričí názov iného (nie dravého) vtáka, „had“ môže pokojne pokračovať ďalej. Lesný pedagóg môže menovať aj ďalšie zvieratá (medveď – „had“ sa schová k najbližšiemu kríku, stromu) alebo iné dravé vtáky. Počas pohybu „had“ môže vydávať aj zvukový prejav – „ššš“.

Aktivita bola realizovaná lesným pedagógom Martinom z VLM SR, š. p. **Ďakujeme za inšpiráciu.**

TIPY NA VÝLET

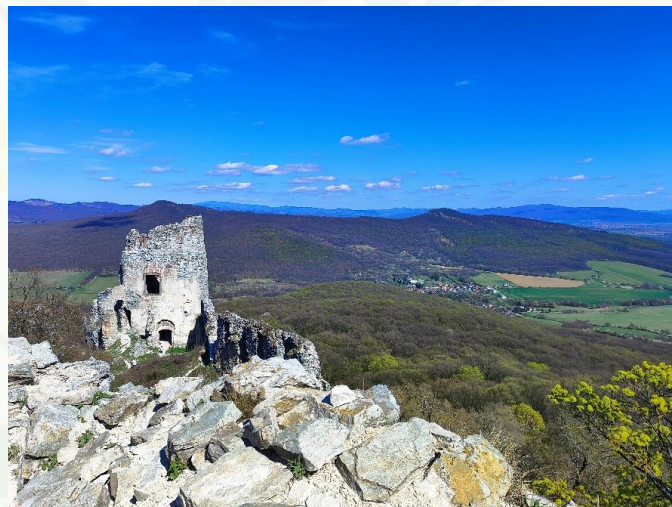
Blíži sa koniec školského roka, začiatok prázdnin i dovolenkového obdobia. Určite mnohí z nás plánujú, ako vykryť deťom leto. My z osobných skúseností ponúkame pár tipov na výlet nielen pre najmenších, mládež, rodiny, ale aj dospelých. Nejde o „turistické trháky“, ale **príjemné miesta, ktoré majú prírodnú, kultúrnu či inú historickú hodnotu.**

HRAD GÝMEŠ

– dominantný hradný komplex, ktorý zaujme už z diaľničnej cesty medzi Zlatými Moravcami a Nitrou. Nachádza sa na **vrchu Dúň v pohorí Tribeč** (okres Nitra). Hrad Gýmeš je otvorená voľne dostupná ruina, bez vstupného a bez organizovaných prehliadok so sprievodcom. Pozrite aj na webe: hradgymes.sk - **Oficiálna stránka hradu Gýmeš.**

Výstup na hrad je dostupný cez viaceré trasy, trvá približne 1 hodinku, s prestávkami na oddych ho zvládnu aj mladšie deti. Okrem dostatku vody, si nezapadnite **so sebou pribaliť ďalekohľad**, ktorý vám zintenzívni pozorovanie okolitej krajiny. Výhľady tu naozaj stoja za to!

Dňa 01. 08. je tu plánované letné podujatie pre verejnosť. Zaujímavá je, i neďaleko hradu rozprestierajúca sa **Jelenecká gaštanica**, ktorá predstavuje **najstaršie územie umelo vysadeného gaštana jedlého.**

CYKLOTRASY V OKOLÍ BANSKEJ BELEJ

V čarovnom prostredí Štiavnických vrchov v okolí obce **Banská Belá sa nachádza vyše 40 km horských cyklotrás**, ktoré sú priam ideálne pre horské a trekové bicykle. Región ponúka niekoľko okruhov a diaľkových trás, ktoré spájajú miestnu prírodu a tajchy. Medzi najzaujímavejšie cyklotrasy v danej lokalite patrí **Beliansky okruh, ktorý je najdlhší a obojsmerne zjazdový**. Trasa začína pri závode Dinas Banská Belá a vedie nádherným prostredím popri Halčianskom tajchu, cez osadu Halča, na Šindlovú a Salaš, ďalej ide popod Bielu skalú, Úkladiská a Lanzpoch. Cez križovatku prechádza popod viadukt a po trase starej železnice, ktorou premával vlak „Štiavnická Anča“, pokračuje až do obce Banská Belá, kde končí. Pre zdatnejších cyklistov ponúka lokalita náročný **cyklo - chodník z Kremnice cez Sedlo Červená studňa až do Banskej Belej** (vyše 120 km). V prípade, že jazdíte na elektro bicykli, tak nabíjačku na e-bajn nájdete priamo na námestí obce Banská Belá.

HALIČSKÝ LESOPARK

Dominanta okresu Lučenec a širokého okolia – zrekonštruovaný zámok Galicia Nueva v obci Halič láka návštevníkov svojou históriou, nádhernými priestormi, ale aj jedinečným okolím ako je **Haličský lesopark**. Do lesoparku sa dá dostať priamo spod zámku po schodoch, alebo nenápadným vstupom od obce Halič cez Fiľakovskú bránu. Už po prvých krokoch návštevníka privíta príjemný chodník, spevnený drevenými trámami a miestami lemovaný zábradlím. V lesoparku možno objaviť aj množstvo zaujímavých drevín, ako napríklad magnóliu, katalpu, ale aj gaštan jedlý, platan javorolistý či jedľu srienistú. **Pre milovníkov dendrológie a vnímavých návštevníkov je toto miesto doslova malou prírodnou učebňou** pod holým nebom. Návštevníci si tu môžu **požičať drevený čln**. Areál ponúka tiež viacero možností na oddych i aktívne trávenie času – **tenisové kurty, vonkajší pingpongový stôl, lehátka, detské preliezky či jednoduché cvičebné prvky pre dospelých**.

Ak teda zavítate na zámok v Haliči, určite neostaňte len za jeho múrmi – tie najkrajšie zážitky vás možno čakajú práve na lesnom chodníku pod korunami stromov.

Počas lesných vychádzok si zvyčajne všímame turistické značenie, no les nám ponúka aj ďalšie stopy ľudskej činnosti. Lesnícke značky na stromoch sú pre verejnosť často neznáme, no môžu byť zaujímavým obohatením aktivít lesnej pedagogiky.

ZNAČKY V LESOCH

Pre lesníkov sú značky v lese prirodzenou súčasťou pracovného prostredia. Vďaka nim dokážeme „čítať“ les a orientovať sa v jeho priestorovom usporiadaní či hospodárskych opatreniach. Pre bežných návštevníkov sú však mnohé z týchto značiek neznáme a často vzbudzujú zvedavosť. Verejnosť pozná najmä **turistické značenie**, ktoré je podrobne spracované a ľahko dostupné. Oveľa menej známe sú **odborné značky používané v lesníckej prevádzke**.

Patria sem najmä **značky vymedzujúce hranice** lesných dielcov, vlastníckych celkov, chránených území či zdrojov lesného reprodukčného materiálu.

Zaujímavou skupinou sú aj **značky súvisiace s vyznačovaním ťažby dreva**. Návštevníkov lesa často zaujíma, čo znamenajú jednotlivé farebné označenia stromov a aký je rozdiel medzi rôznymi typmi ťažby. Prostredníctvom týchto značiek možno verejnosti priblížiť, ako lesníci plánujú a realizujú hospodárske zásahy v lese.

Skúsenosti z podujatí pre verejnosť ukazujú, že problematika odborného značenia v lesoch je pre návštevníkov atraktívna a **zaslúži si svoje miesto aj v aktivitách lesnej pedagogiky**.

Táto aktivita bola realizovaná lesnými pedagógmi štátneho podniku LESY Slovenskej republiky aj počas Lesníckych dní 2026 vo Zvolene.

Anna Kováč Sliacka,
referentka lesnej pedagogiky, LESY SR, š. p.

LESNÉ HÁDANKY PRE NAJMENŠÍCH

RUŽOVÁ A SLADKÁ NADÝCHANÁ PENA,
CHUŤ LAHODNÁ JEMNÁ VŽDY JE ZARUČENÁ.
RUŽOVKASTÉ PLODY NA ZELENOM KRÍKU,
AK PREKVAPIŠ MEDVEĎA, BUDE VEĽA KRIKU.
ČO JE TO? (OSTRUŽINA MALINOVÁ)

ČERVENÉ A VOŇAVÉ,
HĽADÁŠ SKRYTÉ ICH V TRÁVE.
CHUTÍ TI Z NICH SLADKÝ DŽEM,
NA FACEBOOKU VIDIŠ LEN,
RECEPTY A ŠOTY,
AKO ZDOBIŤ TORTY.
ČO JE TO? (JAHODA LESNÁ)

ŠKOLÁCI V LESE PLNIA SI KOŠÍKY,
ZBERAJÚ KURIATKA, BEDLE AJ HRÍBIKY.
ČISTIA ICH NOŽÍKOM, DÔKLADNE KRÁJAJÚ,
KUCHÁRKY VOŇAVÝ VÝVAR Z NICH CHYSTAJÚ.
ČO JE TO? (HRÍBOVICA)

PAROHY NA HLAVE TRASTE SA,
LOVÍME ZDRAVÉ MÄSKO Z LESE.
PRIDÁME CIBUĽU, CESNAK, KORENINY,
LEČO, ZEMIAKY ČI INÉ POCHUTINY.
OKOLO KOTLIKA PRIATELIA,
VEČERU PIKANTNÚ UVARIA.
ČO JE TO? (GULÁŠ Z DIVINY)

POSTARÁ SA O ZVER V LESE,
POTRAVU JEJ V ZIME NESIE.
V LETE KRMELCE OPRAVUJE,
NA POLI KRMIVO VYPESTUJE,
NA ŠKODNÚ POĽUJE KEĎ TREBA,
NA ZDRAVÉ MÄSKO PRE TEBA.
KTO JE TO? (POĽOVNÍK)

Autorka hádaniek: Ing. Eva Vakulová

